

GENESIS

3:1-6

De slang misleidt Eva en Adam kiest voor
zijn vrouw boven God

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/genesis/3-1-6

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De zondeval en de functie van pijn	3 min	4
2	Lezing van Genesis 3	3 min	5
3	Satan als figuur in het Oude Testament	4 min	6
4	De slang als duivel en satan	4 min	8
5	Een echte slang, bezeten door de duivel	4 min	10
6	De vloek over de slang	3 min	12
7	De slang begint zijn verleiding	3 min	14
8	Iets toevoegen aan Gods gebod	4 min	15
9	De farizeese omheining rond de wet	3 min	17
10	Gods Woord vermengd met mensenregels	2 min	18
11	Satans leugen met een kern van waarheid	2 min	20
12	De verleiding tot autonomie	2 min	21
13	Hoe de mens werkelijk op God kan lijken	3 min	22
14	Eva's drie drijfveren om te zondigen	4 min	23

15	De begeerten van de wereld	3 min	25
16	Lichamelijke verlangens leren beheersen	2 min	27
17	Begeerte van de ogen en hoogmoed	4 min	28
18	Verwend raken door overvloed	3 min	29
19	Adams aanwezigheid en verantwoordelijkheid	2 min	30
20	Zonde berust altijd op misleiding	3 min	31
21	Adam kiest zijn vrouw boven God	2 min	33
	Om verder te lezen		34

1

De zondeval en de functie van pijn

Laten we nu naar hoofdstuk 3 van Genesis gaan en lezen over wat eigenlijk zo'n beetje het keerpunt is. Er zijn natuurlijk al veel keerpunten geweest, in zekere zin, maar dit is volgens mij het belangrijkste keerpunt in de geschiedenis sinds de schepping, want dit is het moment waarop het misging. Dit is het moment waarop de dingen zoals wij die nu kennen, zijn geworden zoals ze zijn, in plaats van zoals ze waren. En dat is natuurlijk een wereld vol opstandigheid en verdriet en dood, ziekte, pijn en al die dingen.

Trouwens, wat dat betreft heeft iemand me eens gevraagd: als Adam niet ten val was gekomen, zou er dan pijn zijn geweest, of is pijn een gevolg van de zondeval? Als hij bijvoorbeeld een steen op zijn teen had laten vallen, zou dat dan pijn hebben gedaan? En je zou volgens mij net zo goed kunnen vragen: als hij zijn hand in het vuur stak en die daarin hield, zou dat dan pijn hebben gedaan? Ik zou zeggen van wel. Er zou pijn zijn geweest. Pijn is iets goeds. Het is het alarmsysteem dat je vertelt dat er iets niet is zoals het hoort te zijn. Het zenuwstelsel was vóór de zondeval waarschijnlijk aanwezig in ieder levend wezen dat er nu een heeft. En het zenuwstelsel is er om je te vertellen dat er iets niet goed gaat, dat iets niet gezond is, dat er iets moet veranderen.

Als je, als je per ongeluk je hand op iets heets legt, wil je dat het pijn doet. Anders verbrand je je hand gewoon. Weet je, dat is het, dat is het probleem met, eh, melaatsen. Melaatsheid vreet het vlees niet weg. Melaatsheid schakelt alleen het gevoel uit. Het verdooft de zenuwen, en melaatsen kunnen niet, ze hebben geen gevoel in hun vlees. Daardoor stoten ze voortdurend lichaamsdelen tegen dingen aan en beschadigen ze die, maar ze merken het niet. En uiteindelijk slijten ze hun vingers en tenen en dat soort dingen werkelijk weg, omdat ze niet het voordeel hebben dat ze pijn kunnen voelen.

Dus als we zeggen dat er zonder de zondeval geen dood, geen ziekte en geen kwaad in de wereld zou zijn, weet ik niet of we zo ver kunnen gaan dat we zeggen dat er geen pijn zou zijn. Want er zijn natuurlijk dingen waarbij we pijn zouden willen voelen. Anders zouden we onszelf, weet je, blijvende schade toebrengen.

2

Lezing van Genesis 3

In hoofdstuk 3 lezen we:

De slang nu was de listigste onder alle dieren van het veld, die de HEERE God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Is het echt zo dat God gezegd heeft: U mag niet eten van alle bomen in de hof?

GENESIS 3:1

[Vervang deze volledige passage door Genesis 3:2-6 uit de vastgestelde HSV-brontekst, in één correct afgebakend bijbelcitaatblok.] Ik moet zeggen: haar man, die bij haar was, en hij at.

Eh, en Hij zei:

[Vul hier de ontbrekende verzen uit Genesis 3 in volgens de vastgestelde HSV-brontekst, beginnend bij vers 7.] Have you eaten from the tree of which I commanded you that you should not eat? Then the man said, the woman whom you gave me to be with me, she gave me of the tree, and I ate. And the Lord God said to the woman, what is this you have done? And the woman said, the serpent deceived me, and I ate. So the Lord God said to the serpent, Because you have done this, you are cursed more than all the cattle and more than every beast of the field. On your belly you shall go, and you shall eat dust all the days of your life.

GENESIS 3

And I will put enmity between you and the woman and between your seed and her seed. He shall bruise your head and you shall bruise his heel. To the woman he said, I will greatly multiply your sorrow and your conception. In pain you shall bring forth children. Your desire shall be for your husband, and he shall rule over you. Then to

Adam he said, because you have heeded the voice of your wife and have eaten from the tree of which I commanded you, saying, you shall not eat of it, cursed is the ground for your sake. In toil you shall eat of it all the days of your life. Zowel dorens als distels zal hij voor u laten opkomen en u zult het gewas van het veld eten. Jullie zullen in het zweet van je gezicht je brood eten, totdat je terugkeert naar de aarde, want daaruit ben je genomen; stof ben je en tot stof zul je terugkeren. En Adam noemde zijn vrouw Eva, omdat zij de moeder van alle levenden was. Ook maakte de Heer God voor Adam en zijn vrouw kleren van dierenhuiden en kleepte hen daarmee. Toen zei de Heer God: kijk, de mens is als een van ons geworden en kent nu goed en kwaad. Nu moet hij niet ook zijn hand uitstrekken, een vrucht van de levensboom pakken, ervan eten en eeuwig leven. Daarom stuurde de Heer God hem weg uit de tuin van Eden om de grond te bewerken waaruit hij was genomen. Zo verdreef Hij de mens en plaatste Hij ten oosten van de tuin van Eden cherubs en een vlamvend zwaard dat alle kanten op draaide om de weg naar de levensboom te bewaken.

3

Satan als figuur in het Oude Testament

Oké, het is dus wel belangrijk om het hele hoofdstuk te lezen voordat we over de eerste verzen gaan praten, want meteen aan het begin maken we kennis met de slang. En de slang speelt niet alleen een rol in de eerste verzen, maar wordt in het latere gedeelte ook min of meer, eh, als een personage behandeld. En wel op manieren waar we goed op moeten letten.

Nu wil ik er allereerst op wijzen dat hier niet wordt gezegd dat de slang satan is. Nu, het was satan, maar dat staat hier niet. Satan is in het Oude Testament eigenlijk een zeer duistere figuur. In het Oude Testament wordt satan slechts in drie verschillende contexten bij name genoemd. In het boek Job, in de eerste twee hoofdstukken, waar satan voor God verschijnt en Job beschuldigt. Dan is er in het boek Zacharia, hoofdstuk 3, een, eh, visioen dat Zacharia heeft, waarin satan Jozua, de hogepriester, beschuldigt. En dan in het verhaal over David in Kronieken, waar hij het volk telde. Daar staat dat satan hem ertoe aanzette het volk te tellen, wat verkeerd van hem was.

Die drie keer, en alleen die drie keer in het Oude Testament, wordt satan bij name als personage genoemd. Trouwens, de term satan wordt in het Oude Testament vaak gebruikt, maar niet voor een specifiek personage. Want het Hebreeuwse woord satan is satanas. Het is het gewone Hebreeuwse woord voor een tegenstander. En er zijn veel plaatsen waar de Bijbel spreekt over mensen die tegenstanders hebben. In de Hebreeuwse tekst wordt dan het woord satan gebruikt, maar in veel gevallen gaat het om menselijke tegenstanders, omdat satan eenvoudigweg de tegenstander betekent.

Maar er zijn een paar plaatsen waar de term de tegenstander wordt gebruikt voor een bepaald personage: degene die Job beschuldigt, degene die Jozua, de hogepriester, beschuldigt, en degene die David ertoe aanzet het volk te tellen. Nu zou het natuurlijk zelfs in die passages vertaald kunnen worden als de tegenstander. En dan zou iemand zich kunnen afvragen: leert het Oude Testament dan eigenlijk wel dat er een specifiek personage is dat satan heet? Of was hij gewoon een tegenstander, misschien in elk geval een andere tegenstander?

Nou, nee, het is een eigennaam. Want in het Nieuwe Testament, dat niet in het Hebreeuws geschreven is, wordt de Hebreeuwse naam satan als eigennaam gebruikt. Dus als je alleen het Oude Testament zou lezen, zou je je kunnen afvragen: is satan in een van deze gevallen een eigennaam, of verwijst het altijd gewoon naar een tegenstander, de tegenstander? Want meestal staat er in de Hebreeuwse tekst de satan. De satan beschuldigde Job. De satan zette David ertoe aan. En als je het vertaalt als de tegenstander, zou je kunnen concluderen dat het een of andere tegenstander was — wie weet welke.

Maar dat satan een eigennaam is voor degene die wij de duivel noemen, wordt bevestigd door het feit dat het Nieuwe Testament, wanneer het over de duivel spreekt, het Hebreeuwse woord satan als zijn naam gebruikt. Toen er bijvoorbeeld werd gezegd dat Jezus door Beëlzebul demonen uitdreef, zeiden Zijn tegenstanders in Mattheüs, hoofdstuk 12, en Hij zei:

En als de satan de satan uitdrijft, dan is hij tegen zichzelf verdeeld; hoe kan zijn rijk dan standhouden?

MATTHEÛS 12:26

En toen Petrus Jezus tegensprak, zei Jezus:

Maar Hij keerde Zich om en zei tegen Petrus: Ga weg achter Mij, satan! U bent een struikelblok voor Mij, want u bedenkt niet de dingen van God, maar die van de mensen.

MATTHEÛS 16:23

Nu, als Hij had gezegd: ga achter Mij, en daarna het Griekse woord voor tegenstander had gebruikt, dan zouden we misschien denken: nou, Hij spreekt niet over een persoonlijk wezen. Maar Hij gebruikt het Hebreeuwse woord satan alsof het een naam is. En dus erkennen we inderdaad dat er een satan is.

4

De slang als duivel en satan

Maar het woord satan wordt in Genesis 3 niet gebruikt. En ook geen enkel gelijkwaardig woord. We lezen alleen over de slang, waarover gesproken wordt alsof het een van de dieren was. Er staat:

De slang nu was de listigste onder alle dieren van het veld, die de HEERE God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Is het echt zo dat God gezegd heeft: U mag niet eten van alle bomen in de hof?

GENESIS 3:1

Het klinkt bijna alsof er, weet je, een heleboel dieren zijn, en een daarvan was een slang, en hij was de sluwste van allemaal. En nergens in dit hoofdstuk wordt de slang voorgesteld als iets anders dan het reptiel dat tegen Eva spreekt. Nu hebben we latere Schriftgedeelten die ons hierover informeren. Want in Openbaring, hoofdstuk 12, vers 7— en we zullen ons nu niet bezighouden met de uitleg van dit specifieke gedeelte in

Openbaring, of met de vraag waarop de vervulling ervan betrekking heeft. Het is niet mijn bedoeling om nu commentaar te gaan geven op Openbaring. Ik wil alleen iets opmerken over de taal die er wordt gebruikt. In Openbaring 12:7 staat:

Toen brak er oorlog uit in de hemel: Michaël en zijn engelen voerden oorlog tegen de draak, ook de draak en zijn engelen voerden oorlog. Maar zij waren niet sterk genoeg, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden.

OPENBARING 12:7-8

Dus werd de grote draak uitgeworpen,

En de grote draak werd neergeworpen, namelijk de oude slang, die duivel en satan genoemd wordt, die de hele wereld misleidt. Hij werd neergeworpen op de aarde en zijn engelen werden met hem neergeworpen.

OPENBARING 12:9

Nu is die uitspraak, „die oude slang”, een duidelijke verwijzing naar Genesis. Dat is de enige plaats waar we lezen over een bepaalde slang uit de oudheid. Hij zegt dat de draak werd uitgeworpen. We zien dus dat deze ene figuur, die de oude slang was, ook de duivel en satan werd genoemd, of sindsdien zo genoemd is. Nu komt het woord „duivel” van een Grieks woord. „Satan” komt van een Hebreeuws woord. Ze betekenen ongeveer hetzelfde. Satan is een Hebreeuws woord dat „tegenstander” betekent. Duivel is in het Grieks diabolos. Het betekent „aanklager”. En de betekenissen van die woorden overlappen enigszins als de tegenstander toevallig degene is die in de rechtszaal tegenover je staat en je aanklaagt. Hij is de aanklager. Dus „duivel”, in het Grieks diabolos, wat „aanklager” betekent, en „satan”, wat in het Hebreeuws „tegenstander” betekent, zijn blijkbaar allebei termen, namen, waarmee de oude slang wordt aangeduid.

Dus keren we terug naar Genesis in het besef dat hier een figuur optreedt die voor ons eigenlijk pas bij naam als zodanig wordt geïdentificeerd wanneer je bij het laatste boek van de Bijbel komt. Maar dit is hier het werk van de duivel. Nu zou je kunnen zeggen:

heeft Paulus niet ergens in zijn brieven vermeld dat de slang de duivel was? Eigenlijk zei Paulus het niet helemaal zo uitdrukkelijk. Hij kwam er misschien wel dichtbij, in 2 Korinthe 11. In 2 Korinthe 11, vers 3, zegt Paulus tegen de gemeente in Korinthe:

Maar ik vrees dat, zoals de slang met zijn sluwheid Eva verleid heeft, zo misschien ook uw gedachten bedorven worden, weg van de eenvoud die in Christus is.

2 KORINTHE 11:3

Nu zei hij:

zoals de slang Eva misleidde.

Hij zei niet: zoals satan Eva misleidde. Maar Paulus zag dit beslist als het werk van satan. Paulus zag satan als degene die de gemeente en iedereen misleidt. We hebben hier dus een verhaal dat verteld wordt alsof het om een van de dieren gaat. En het verhaal wordt niet verteld alsof het om iets meer dan dat gaat.

5

Een echte slang, bezeten door de duivel

Nu vinden veel mensen dat we, wanneer we bij een verhaal als dit komen waarin de slang praat, hier duidelijke mythologische elementen hebben. Zelfs sommige behoudende christenen. Hank Hanegraaff bijvoorbeeld, die over het algemeen een behoudende Bijbelleraar is, gelooft persoonlijk dat dit meer figuurlijk is. Hij en ik hebben hierover gesproken, want ik vat het wel letterlijk op. Ik geloof dat de slang echt heeft gesproken. En zijn bezwaar was dat slangen, weet je, niet over het spraakapparaat beschikken. Ze hebben niet de tong en de organen in hun keel die het mogelijk maken om verstaanbaar te spreken. Daarom zou de slang niet kunnen praten.

En mijn standpunt was natuurlijk dat ik niet weet of de duivel, wanneer hij door een dier spreekt, een spraakapparaat nodig heeft. Soms spreken mensen die door demonen bezeten zijn met meerdere stemmen tegelijk. Ik weet niet of de stembanden

voor al die stemmen worden gebruikt, of dat het eenvoudigweg het geluid is dat de demonen maken, geheel los van het gebruik van het biologische, anatomische mechanisme van de spraak.

Hoe dan ook, ik heb er geen enkel probleem mee om dit letterlijk op te vatten. Als het bedoeld was als een gelijkenis, of een mythe, of een legende, of leerzame fictie, dan is er geen enkele plaats in de Bijbel die ons dat vertelt. Iedere keer dat het verhaal wordt verteld of dat erop wordt gezinspeeld, wordt ernaar verwezen alsof er een slang bij betrokken was. Er was een slang die Eva misleidde. De oorlog in de hemel vindt plaats tussen de draak en zijn engelen. En die draak is de oude slang die volgens Genesis Eva misleidde en volgens Openbaring de hele wereld misleidt.

Dus wat mij betreft zal ik het volkomen letterlijk opvatten. Als iemand op de een of andere manier, weet je, zou zeggen: nou, ik denk dat het meer de kenmerken heeft van een verzonnen verhaal dat bedoeld is om een les te leren.

Weet je, ik ga daar met niemand tot het uiterste over in discussie, maar voor alle duidelijkheid: ik beschouw het als een werkelijk gebeurd verhaal. Ik geloof dat de duivel bezitnam van een dier. Kan een duivel bezitnemen van een dier? Geeft de rest van de Schrift ons enige informatie die ons aanleiding geeft om dat te denken? Wel, Jezus dreef demonen in varkens, en die varkens raakten, zo lijkt het, door demonen bezeten. Voor zover wij weten praatten ze niet. Waarschijnlijk was er wel wat gekrijs en gegorgel toen ze naar de bodem van de zee zonken, maar er kwam geen verstaanbare taal uit die varkens. Toch bevestigt de Bijbel wel degelijk dat demonen bezit kunnen nemen van dieren.

We weten dat de duivel of demonen bezit kunnen nemen van mensen. Satan had bezit genomen van Judas, en van veel mensen in de Bijbel wordt gezegd dat demonen van hen bezit hadden genomen. Ik heb er dus geen moeite mee om de slang hier te zien als een letterlijk dier waarvan de duivel bezit had genomen.

Nu zeg je misschien: maar zou Eva niet enigszins argwanend worden wanneer een van die dieren opeens verstaanbaar tegen haar begint te spreken? Wel, blijkbaar werd ze niet argwanend. Wat kunnen we daarvan maken? Ik weet het niet. Misschien kwam ze nog maar net kijken. Ze was misschien pas de vorige dag geschapen, wie weet. En ze was zo naïef dat ze niet wist welke dieren konden praten en welke dieren niet konden

praten. Er zijn tenslotte dieren die in elk geval menselijke spraak nabootsen. Bepaalde vogels kunnen uiteraard menselijke spraak nabootsen. Misschien wist ze dat. Misschien wist ze niet hoeveel dieren er zouden kunnen zijn die konden praten.

Wij vinden het misschien behoorlijk dwaas van haar om te denken dat een slang normaal gesproken zou praten, maar ze had hiervoor nauwelijks een referentiekader. Weet je, ze had waarschijnlijk nog niet het hele dierenrijk verkend, en blijkbaar ging ze helemaal op in het gesprek.

Denk hier eens aan: veel later in de geschiedenis, lang nadat iedereen wist dat dieren niet praten, voerde Bileam een gesprek met zijn ezelin zonder argwanend te lijken. Zijn ezelin sprak tegen hem. En in plaats van flauw te vallen, ging hij met haar in discussie. Dus ja, wie weet? Mensen kunnen soms in de war zijn. Misschien dacht hij dat hij droomde. Ik weet niet wat hij dacht. Maar het punt is: misschien raakt het verstand wel beneveld wanneer er zoiets bovennatuurlijks gebeurt. Ik heb geen idee.

6

De vloek over de slang

Maar ik heb geen moeite met wat de Bijbel beweert, en daarom ga ik gewoon verder in de veronderstelling dat dit werkelijk een slang was. En toen God dit schepsel later vervloekte, zei Hij:

je zult op je buik kruipen Dat suggereert natuurlijk dat dit schepsel nog een toekomstig leven zou hebben, en misschien toekomstige generaties, want er staat:

En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen.

GENESIS 3:15

Dit is dus werkelijk een biologisch schepsel dat nakomelingen zal krijgen en dat in de toekomst, weet je, op zijn buik zal gaan. Het suggereert ook dat slangen misschien niet op hun buik gingen voordat God het vervloekte en zei:

Toen zei de HEERE God tegen de slang: Omdat u dit gedaan hebt, bent u vervloekt onder al het vee en onder alle dieren van het veld! Op uw buik zult u gaan en stof zult u eten, al de dagen van uw leven.

GENESIS 3:14

Sommige mensen hebben gezegd dat het Hebreeuwse woord dat hier met ‘slang’ wordt vertaald, letterlijker zoiets betekent als een helder, rechtopstaand wezen. Veel geleerden hebben betwijfeld of hier eigenlijk wel een slang bedoeld wordt, omdat het Hebreeuwse woord, naar ik meen, enigszins dubbelzinnig is. Ze weten niet zeker of het werkelijk gaat over wat wij een slang noemen. Maar dat het later op zijn buik ging, past beslist beter bij de beschrijving van een slang dan bij enig ander soort schepsel dat wij kennen.

Maar misschien was het daarvoor een helder, rechtopstaand wezen. Het kan zijn dat de slang werkelijk poten had en die verloor als onderdeel van een oordeel erover. Weet je, er zijn tegenwoordig bepaalde slangensoorten die nog steeds hebben wat herpetologen sporen noemen. Slangen hebben natuurlijk geen ledematen die op poten lijken. Maar bij sommige slangen zitten, waar je hun heupen zou verwachten, schubben die anders gevormd zijn. Ze zien er misschien uit als wat evolutionisten rudimentaire poten zouden noemen. Dat zou erop wijzen dat ze zijn overgebleven van een evolutionaire voorouder van de slangen die poten had.

Maar misschien zijn die sporen, die evolutionisten ertoe brengen te denken dat slangen uit dieren met poten zijn geëvolueerd, wel een getuigenis dat God op het dier heeft achtergelaten van zijn werkelijke geschiedenis hier in de hof van Eden. Hoe dan ook, nu we zo over deze slang en zijn aard hebben gemijmerd...

7

De slang begint zijn verleiding

moeten we ons eigenlijk meer bezighouden met het gesprek dat plaatsvond, want daar vond in dit verhaal de belangrijke handeling plaats. Blijkbaar begon de slang, of de slangachtige, het gesprek. Eva was op het moment van dit gesprek kennelijk niet erg ver van de boom van de kennis van goed en kwaad, want ze kon hem zien. Vers 6 zegt dat ze de boom zag, dat ze de vrucht zag, dus ze was op een plek gekomen vanwaar ze hem kon zien.

Speelde ze nu met de verleiding? Vroeg ze zich zo'n beetje af: weet je, hoe zit het met die boom waarvan God zei dat we er niet van mochten nemen? Deed ze dat? Of was het, zoals ik eerder zei, zo dat van Adam en Eva werd verwacht dat ze geregeld naar de levensboom kwamen, en dat die midden in de hof stond, waar ook die andere boom stond? Werden ze dus, telkens wanneer ze naar de levensboom kwamen, ook voor de keuze gesteld om wel of niet van de boom van de kennis van goed en kwaad te eten? Ik weet niet zeker wat van de twee het geval was. Ofwel Eva speelde op gevaarlijke wijze met de verleiding door alleen al naar de boom toe te gaan waarvan ze niet mocht eten, ofwel ze was daar zonder verkeerde bedoelingen, vanwege andere dingen die volkomen geoorloofd waren.

Hoe dan ook, de slang begint vragen in haar hoofd op te roepen met deze vreemde, dubbelzinnige vraag. Hij zegt:

De slang nu was de listigste onder alle dieren van het veld, die de HEERE God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Is het echt zo dat God gezegd heeft: U mag niet eten van alle bomen in de hof?

GENESIS 3:1

Ik heb die vraag altijd een beetje verwarrend gevonden, alleen al door de manier waarop hij is geformuleerd.

Had hij niet moeten zeggen: heeft God gezegd dat er een boom is waarvan jullie niet mogen eten? Of: heeft God gezegd dat jullie van elke boom in de hof mogen eten? Maar God had beslist niets gezegd wat ook maar leek op: jullie mogen van geen enkele boom in de hof eten. Hij had bijna het tegenovergestelde gezegd. De vraag is eigenaardig. En ik weet het niet, misschien was hij wel op die eigenaardige manier gesteld om haar gewoon uit haar evenwicht te brengen en ervoor te zorgen dat ze niet eens zeker wist wat de vraag betekende.

Maar het bracht haar ertoe over het onderwerp na te denken, en ze antwoordde de slang bijna helemaal juist. Ze zei:

En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de hof mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u.

GENESIS 3:2-3

8

Iets toevoegen aan Gods gebod

Er is vaak opgemerkt dat Eva iets toevoegde aan wat Gods gebod werkelijk had gezegd, want in vers 17 van hoofdstuk 2 had God gezegd:

maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.

GENESIS 2:17

Maar zij zei dat ze er niet van mochten eten en hem ook niet mochten aanraken. Ze leek dus inderdaad een gewijzigde versie van het gebod te geven. Nu geloof ik dat dit verkeerd was. Ze voegde iets toe aan het Woord van God. Misschien was het niet haar schuld, want voor haar kennis van wat het gebod inhield, was ze waarschijnlijk afhankelijk van Adam. God gaf het gebod in Genesis 2:17 aan Adam, voordat Eva werd geschapen.

Nu lezen we niet dat God haar het gebod afzonderlijk gaf nadat ze eenmaal geschapen was, of dat Hij gewoon van Adam verwachtte dat hij het aan haar doorgaf. Als Adam het had doorgegeven, kan hij de toevoeging hebben gemaakt. Het kan zijn schuld zijn geweest en niet de hare. Het is per slot van rekening een heel redelijke toevoeging. We mogen deze vrucht niet eten, Eva, dus raak hem zelfs niet aan. Weet je, als je hem begint aan te raken, ga je ermee spelen en dan ga je hem eten, weet je.

Nu, dat klinkt als een goed advies, en vaak klinkt wat mensen aan het Woord van God toevoegen als een goed advies. De Bijbel zegt bijvoorbeeld:

En word niet dronken van wijn, waarin losbandigheid is, maar word vervuld met de Geest,

EFEZE 5:18

en daarom zijn er christenen die zeggen dat christenen nooit alcohol mogen drinken. Waarom? Nou, omdat je niet te veel mag drinken, kun je maar beter helemaal niet drinken. Nou, misschien is dat beter, maar het maakt geen deel uit van Gods gebod. God heeft nooit gezegd dat je helemaal geen alcohol mag drinken. Hij heeft wel gezegd dat je niet dronken mag worden.

Maar sommige mensen hebben bijzonder slechte ervaringen gehad met dronken mensen in hun familie, met alcoholisten en dergelijke. Wanneer zij christen worden, zijn ze daarom heel absoluut, weet je: alcohol helemaal niet aanraken, omdat ze hebben gezien wat misbruik ervan kan aanrichten. Maar dan zouden we net zo goed kunnen zeggen dat je niet moet eten, omdat vraatzucht verkeerd is. Eet daarom geen voedsel.

God heeft wijn gemaakt. God heeft alcohol gemaakt. Hij beveelt het gebruik ervan voor medicinale doeleinden zelfs aan in 1 Timotheus, en mogelijk ook in Spreuken, Spreuken hoofdstuk 31, waar het gebruik van wijn voor medicinale doeleinden wordt aanbevolen. Er is reden om te geloven dat alcohol, die medicinale waarde heeft, gemaakt is zodat de mens die medicinale waarde kon benutten. En zeggen dat we nooit ook maar enige alcohol mogen drinken, betekent niet alleen dat je het gebod tegen dronkenschap verder doortrekt dan waar het thuishoort. Misschien ontzeg je mensen daarmee zelfs iets, een weldaad waarvan God wilde dat de mens er voordeel van zou hebben. Moeilijk te zeggen, maar het is hetzelfde soort idee.

Nu, eh, persoonlijk denk ik dat als je iets niet hoort te eten, je er het beste ook niet aan kunt komen. Ik, ik denk dat dat een goed advies is. Of Adam haar dat advies gaf, of dat ze het zelf bedacht heeft, weet ik niet. Een geweldig, geweldig idee. En ik zou zeggen: als iemand problemen heeft met alcohol, als hij de neiging heeft dronken te worden, is het goed als hij helemaal geen alcohol drinkt. Een geweldig idee. Maar geweldige ideeën en Gods Woord bevinden zich niet op hetzelfde niveau. Gods geweldige ideeën en de geweldige ideeën van mensen zijn niet evenveel waard. En daar komt wetticisme vandaan.

9

De farizese omheining rond de wet

Het probleem tussen Jezus en de Farizeeën was dat Jezus vond dat je moest doen wat God zei. De Farizeeën vonden: nou, je moet doen wat God zei én wat de rabbijnen zeiden, en wat zij de overleveringen van de oudsten noemden. Wat de rabbijnen in Jezus' tijd deden, of eigenlijk vóór Jezus' tijd, een paar generaties eerder, was het volgende. De rabbijnen zeiden dat ze een omheining rond de wet bouwden.

Een voorbeeld hiervan zou de wet zijn:

Zo zegt de HEERE: Wacht u er omwille van uw leven voor om op de sabbatdag een last te dragen en die door de poorten van Jeruzalem binnen te brengen. Ook mag u op de sabbatdag geen last uit uw huizen naar buiten brengen en geen enkel werk mag u doen. U moet de sabbatdag heiligen, zoals Ik uw vaderen geboden heb.

JEREMIA 17:21-22

Dit zijn werkelijk geboden van God. Maar helaas heeft God niet precies omschreven wat als arbeid geldt en wat als het dragen van een last geldt. Dus dachten de rabbijnen: nou, als wij dit niet duidelijker voor onze mensen omschrijven, als we dit niet nauwkeuriger afbakenen, zouden onze mensen de wet kunnen overtreden. Daarom moeten we voor hen bepalen wat geldt als arbeid die ze niet mogen verrichten, en wat geldt als het dragen van een last die ze niet mogen dragen.

En dus schreven ze in de Talmud 36 bladzijden aan traktaten over wat geldt als het breken van de sabbat. En ze gingen daarbij tot bijzonder pietluttige details. Als je een steen oppakt van het formaat dat je naar een vogel zou kunnen gooien, dan draag je op de sabbat geen last. Als je een steen oppakt van het formaat dat je naar een koe zou kunnen gooien, dan draag je op de sabbat wel een last. Het dragen van een kunststand of een houten been werd beschouwd als het dragen van een last op de sabbat. Kleding onder je arm dragen was een overtreding van de sabbat, maar kleding aanhebben niet.

Als je huis in brand stond en je verzamelde al je kleding uit het, eh, uit het huis en droeg die op de sabbat naar buiten, dan brak je de sabbat. Als je de tijd nam om alles aan te trekken en het naar buiten droeg terwijl je het aanhad, dan brak je de sabbat niet. Als je een steen in de lucht gooide en hem met dezelfde hand opving, dan was dat, dan was dat het breken van de sabbat. Als je de steen met de ene hand in de lucht gooide en hem met de andere hand opving, dan was dat niet het breken van de sabbat. Ze hadden allerlei van dat soort regels.

Nu, dat is iets toevoegen aan het Woord van God. En Jezus kwam daarover in conflict met de Farizeeën, vanwege hun, hun wettische overleveringen. Ze, ze bouwden een omheining rond de wet. Ze zeiden: we willen niet dat onze mensen te dicht bij overtredingen komen, dus verleggen we de grens zelfs iets naar buiten. Als ze dit doen, zijn ze ook in overtreding, hoewel God alleen had gezegd dat ze dát niet mochten doen, wat iets verder binnen de grenzen ligt.

10

Gods Woord vermengd met mensenregels

Nu, wat, wat hier in de hof van Eden gebeurde, was dat er een omheining rond de wet werd gebouwd. God had gezegd:

eet er niet van, en óf Adam óf Eva kwam met het idee: weet je, voor alle zekerheid moeten we het ook niet aanraken. Maar let erop dat wanneer satan haar vraagt hem te vertellen wat God heeft gezegd, zij haar eigen goede ideeën, of die van Adam, samenvoegt met wat God zei:

En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de hof mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u.

GENESIS 3:2-3

Nu, eh, weet je, wanneer je in een geestelijke strijd verwickeld bent, is het beste zwaard dat je kunt hebben het Woord van God. Dat gebruikte Jezus Zelf toen Hij, weet je, in de woestijn persoonlijk met verzoeking werd geconfronteerd. Hij citeerde het Woord van God. Het was omdat Hij geen krachtiger wapen kon bedenken om tegen de verzoeking in te zetten. Eva had het Woord van God ook, maar ze vermengde het met iets minderwaardigs. Ze verontreinigde het, ze verdunde het met menselijke ideeën. Zodra je uit het oog begint te verliezen welk deel God heeft gezegd, welk deel onze denominatie onderwijst en welk deel werkelijk in de Bijbel staat, dan kun je echt in de problemen komen.

Weet je, de Bijbel zegt dat vrouwen zich bescheiden moeten kleden. Maar een denominatie kan bijvoorbeeld zeggen dat ze alleen lange jurken en hoofdbedekking mogen dragen, weet je. Nou, als je voortdurend in die denominatie verkeert, denk je dat dát bescheiden kleding is. En dus, weet je, begin je te denken dat iemand zondigt als ze geen jurk draagt, een lange jurk, want, weet je, dat is niet bescheiden. Zie je, het wordt een uitdaging wanneer je in religieus gezelschap verkeert om te weten hoeveel van de dingen die van je verwacht worden werkelijk zijn wat God verwacht, en hoeveel dingen mensen eraan hebben toegevoegd. En we beginnen het ontstaan van dat probleem hier al te zien.

11

Satans leugen met een kern van waarheid

En de slang zei tegen de vrouw:

jullie zullen helemaal niet sterven.

Dit was rechtstreeks in tegenspraak met wat God had gezegd. God zei:

jullie zullen zeker sterven.

De slang zei: nee, dat zul je niet. Maar technisch gezien leken Adam en Eva die dag niet te sterven. God zei:

maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.

GENESIS 2:17

Sommige mensen zeggen dat de duivel gelijk had en dat God ongelijk had, omdat ze, nadat ze ervan gegeten hadden, die dag niet stierven. Nu zullen we daar zo meteen meer over zeggen, maar veel van de dingen die de duivel zei, zijn technisch gezien waar. Hij zei:

Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als God zult zijn, goed en kwaad kennend.

GENESIS 3:5

Is dat nu waar? Nou, in zekere zin is het waar. Want in vers 7 staat dat toen ze aten, hun beider ogen geopend werden. Nou, de duivel zei:

jullie ogen zullen opengaan.

God weet dat. God wist dat inderdaad. Het is waar, hun ogen werden geopend. Bovendien verklaart God Zelf aan het einde van het hoofdstuk, in vers 22:

Toen zei de HEERE God: Zie, de mens is geworden als één van Ons, omdat hij goed en kwaad kent. Nu dan, laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, zodat hij eeuwig zou leven!

GENESIS 3:22

Is dat niet wat de duivel zei dat er zou gebeuren? God zei dat het inderdaad gebeurd was. De duivel sprak in zekere zin de waarheid. Maar dit is een geval waarin je daadwerkelijk de waarheid kunt spreken met de bedoeling te misleiden, omdat andere delen van de waarheid, belangrijkere delen, werden weggelaten. Als je een deel van de waarheid vertelt, kun je de indruk wekken dat dit de hele waarheid is. En het belangrijkere deel dat je weglaat, is het deel dat je verbergt.

12

De verleiding tot autonomie

Zie je, wat de duivel suggereerde, was dat je meer op God zult lijken dan nu als je Gods geboden overtreedt. Je zult op Hem lijken doordat je goed en kwaad kent. En de implicatie is dat dát er werkelijk toe doet. Dat is de manier waarop je werkelijk op God wilt lijken. Weet je, God weet wat goed en verkeerd is. Hij heeft niet iedere dag iemand nodig die Hem vertelt dat Hij dit of dat moet doen. Jij en Adam zijn afhankelijk van God om jullie te vertellen wat jullie moeten doen en wat goed en verkeerd is. Als je van deze boom eet, zul je die intuïtieve kennis zelf bezitten, precies zoals God die bezit. Je zult God niet nodig hebben om het je te vertellen. Je zult Gods instructies niet hoeven op te volgen. Je kunt, je kunt je eigen hart volgen. Je kunt een autonoom moreel handelend persoon zijn. Je zult een innerlijk besef van goed en verkeerd hebben dat je uit eigen innerlijke wil kunt volgen, zonder ervan afhankelijk te zijn dat Pappa je iedere minuut vertelt wat je moet doen.

Met andere woorden, je kunt deze relatie met Hem verbreken en even autonoom zijn als Hij. Je kunt als God zijn. Dat wil zeggen, je kunt de leiding hebben zoals God de leiding heeft, omdat je het vermogen zult bezitten dat God bezit om goed en kwaad te kennen. Op die manier zul je op Hem lijken. Dus wie zal Hem dan nog nodig hebben? Dat is de implicatie.

Nu is het waar dat hun ogen inderdaad geopend werden. Ze kenden inderdaad goed en kwaad. De uitspraken die satan deed, zijn waar, maar de implicaties waren misleidend. Bijvoorbeeld dat je meer op God zult gaan lijken. De waarheid is dat ze, toen ze eenmaal zondaars werden, minder op God gingen lijken dan daarvoor, in de enige betekenis die ertoe doet, namelijk wat heiligheid en gerechtigheid betreft.

13

Hoe de mens werkelijk op God kan lijken

Zie je, God heeft eigenschappen die theologen onmededeelbare eigenschappen noemen, en Hij heeft mededeelbare eigenschappen. Die woorden betekenen het volgende: de onmededeelbare eigenschappen van God zijn bepaalde eigenschappen die alleen Hij bezit en die niemand anders kan bezitten.

Hij kan ze niet overdragen of, of aan anderen meedelen. God is bijvoorbeeld eeuwig. Hij is, nou ja, Hij is onzichtbaar. Hij is, eh, alwetend, almachtig, alomtegenwoordig. Dit zijn de, de eigenschappen van God die beschrijven wat voor soort wezen Hij is. Hij is een wezen van een andere orde dan alle geschapen wezens. Zo kunnen wij niet als God zijn. Wij kunnen niet, eh, een, een wezen worden dat tot dezelfde orde van bestaan behoort als God. Die niet-overdraagbare eigenschappen beschrijven het wezen van wat God in Zichzelf is.

Maar er is nog een andere groep eigenschappen van God die we overdraagbare eigenschappen zouden kunnen noemen. Die hebben te maken met Zijn karakter, niet met wat voor soort wezen Hij is, maar met wat voor soort persoon Hij is. Is Hij een goed persoon of een slecht persoon? Is Hij eerlijk of oneerlijk? Is Hij rechtvaardig of onrechtvaardig? Speelt Hij eerlijk? Is Hij liefdevol? Is Hij meelevend, of is Hij wreed? Dit zijn eigenschappen die God ons kan geven. In deze opzichten kunnen wij als Hij worden. Dit zijn karaktereigenschappen. Dit zijn geen eigenschappen van het wezen. Het zijn persoonlijke, persoonlijke karaktereigenschappen.

De niet-overdraagbare eigenschappen van God zijn de eigenschappen die Hij je niet kan laten hebben, omdat ze Hem eigen zijn. En er is niemand zoals Hij. Dat is nu eenmaal het soort wezen dat Hij is. De eigenschappen die Zijn karakter vormen, beschrijven wat voor soort persoon Hij is. En wij kunnen in ons karakter op Hem lijken. Het is de bedoeling dat wij in die opzichten als Hij worden.

Nu, kijk, wat er gebeurde was dat Eva een van Gods wezenlijke, wezenlijke niet-overdraagbare eigenschappen probeerde te verkrijgen. God heeft het soevereine gezag over wat goed en verkeerd is. Dat is de manier waarop zij als God probeerde te worden. Maar de manier waarop zij op God had moeten willen lijken — heilig en goed en rechtvaardig, de eigenschappen waarin mensen op God moeten lijken — die gaf ze prijs. In zekere zin leek ze meer op God, maar in een belangrijker opzicht leek ze veel minder op God. En daarom was wat satan haar vertelde een deel van de waarheid, waardoor ze de dingen niet meer in het juiste perspectief zag en, en een verkeerde keuze maakte. En uiteindelijk kreeg ze niet werkelijk wat ze hoopte te krijgen. Over het geheel genomen ging ze niet meer op God lijken. In één klein opzicht wel, ja, maar niet in het andere.

14

Eva's drie drijfveren om te zondigen

Nu zien we in vers 6, nadat ze had gehoord wat de duivel tegen haar zei, haar eigen reactie daarop. Die bracht haar ertoe te bezwijken. En trouwens, dit verhaal over de verzoeking is voor altijd, en terecht, een soort, soort oermodel van, eh, verzoeken geworden. Eh, weet je, iedereen die onderwijs geeft over verzoeking kan niets beters doen dan op zijn minst eerst naar dit verhaal kijken. Want dit is de eerste verzoeking en die bevat alle elementen van de verzoeken die wij ook in ons eigen leven zullen tegenkomen. Misleiding door de vijand en van onze kant een innerlijke reactie van de verkeerde soort.

In het geval van Eva staat er in vers 6:

En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begerenswaardig was om er verstandig door te worden; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan.

GENESIS 3:6

Nou, ze gaf toe.

Nu, eh, wat zag ze? Wat bracht haar ertoe te doen wat de slang haar probeerde te laten doen? Drie dingen. Ze zag dat de boom goed was om van te eten. Hij zou — hij zou een rol spelen bij, bij het stillen van de, de eetlust. Hij was goed om van te eten. Maar hij is ook mooi. Hij was een lust voor het oog.

Nu weet ik niet of dit specifieke aspect bij Adam even goed zou hebben gewerkt als bij Eva, want vrouwen hebben meer gevoel voor schoonheid, eh, denk ik. En, eh, en vrouwen hebben vaak gewoon waardering voor dingen, enkel omdat het mooie dingen zijn. Mannen zijn soms wat meer, weet je, praktisch ingesteld en zeggen: nou, waar is dit goed voor? Gooi het weg. Maar, maar als het mooi is, weet je, dan zal een vrouw er vaak, eh, meer belangstelling voor hebben, omdat ze het huis wil versieren, enzovoort.

Weet je, vrouwen — niet alle vrouwen, maar veel vrouwen, ik denk waarschijnlijk de meeste vrouwen — hebben graag mooie dingen in huis en zo. En de man, weet je, hij komt thuis, en zij zegt: zie je iets nieuws aan het huis? Hetzelfde huis. Dezelfde, dezelfde slaapkamer. Dat is alles wat mij interesseert. Dezelfde keuken. Maar, weet je, weet je, ze heeft een nieuwe afbeelding opgehangen. Ze heeft hier iets opgehangen, omdat dat deel, deel uitmaakt van waar vrouwen voor gemaakt zijn: om het leven, eh, mooi te maken. En dus zegt ze dat die vrucht echt aantrekkelijk is. Ik zou die graag eten, en ik zou er graag wat van mee naar huis nemen om het te versieren. Ik zet thuis een schaal met die vruchten op tafel. Dat is echt een aantrekkelijke vrucht. Ze is een lust voor het oog, en ze is ook begerenswaardig om iemand wijs te maken. Nu kon

ze dat niet zien door ernaar te kijken, maar dat was haar door de slang verteld. Ze nam aan dat het zo was, dat dit geen gewone vrucht was. Als je ervan at, zou ze je bewustzijn veranderen.

We zouden haar kunnen vergelijken met bepaalde drugs, weet je, bepaalde dingen die aan bomen of planten groeien. Als je die inneemt, veranderen ze je hele denken, omdat ze je bewustzijn veranderen. Haar was verteld dat deze vrucht er niet alleen goed uitzag en goed was om te eten, maar ook je bewustzijn veranderde. Je zult wijzer worden. Je zult intuïtieve kennis krijgen van dingen die je nu niet weet. Je ogen zullen opengaan. Je zult verlicht worden. Weet je, misschien zat er opium of lsd in of zoiets, maar waarschijnlijk niet.

15

De begeerten van de wereld

Ik denk niet echt dat de vrucht magisch of bovennatuurlijk was. Ik denk dat er iets met haar gebeurde toen ze ervan at, niet vanwege intrinsieke eigenschappen van de vrucht, maar omdat de daad zelf een daad van opstand tegen God was. En je kunt niet tegen God in opstand komen zonder iets in jezelf te veranderen. En ze zag, ze oordeelde, dat deze boom in alle opzichten aantrekkelijk was.

Wanneer je deze drie dingen bekijkt, komen ze werkelijk behoorlijk overeen met wat Johannes in 1 Johannes hoofdstuk 2 zei, want Johannes waarschuwt zijn lezers ervoor niet te bezwijken voor de verleidingen van de wereld. En in 1 Johannes hoofdstuk 2, vers 15 tot en met 17, zegt Johannes:

Hij zei:

Heb de wereld niet lief en ook niet wat in de wereld is. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde van de Vader niet in hem. Want al wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven, is niet uit de Vader, maar is uit de wereld. En de wereld gaat voorbij met haar begeerte; maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid.

1 JOHANNES 2:15-17

Dan zegt hij: omdat alles wat in de wereld is — hij somt het op —

Johannes zegt dat alles wat de wereld heeft, tot deze dingen kan worden teruggebracht: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven. De begeerte van het vlees is eenvoudigweg een verwijzing naar lichamelijke behoeften. Trouwens, lichamelijke behoeften zijn niet slecht. God heeft ze geschapen. Hij heeft ze geschapen omdat je, als je ze niet had, sommige dingen niet zou doen die je moet doen, zoals eten of je voortplanten.

God heeft de mens nu eenmaal de taak gegeven om, eh, te eten, zoals Hij hem gebod: van alle bomen mogen jullie eten, en de taak om zich voort te planten. Hij zei:

En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen!

GENESIS 1:28

God had gewoon kale gehoorzaamheid kunnen verwachten en geen van beide activiteiten aangenaam kunnen maken. Hij had gewoon kunnen zeggen: vergeet niet dit te doen, zet het op je lijst. Maar Hij hoefde het niet op een lijst te zetten, omdat Hij die activiteiten tot dingen maakte die we graag doen. We eten graag. We doen graag, eh, we houden van seks.

En dus heeft God, toen Hij de man en de vrouw maakte en zei dat het zeer goed was, hen als seksuele wezens gemaakt. Hij heeft hen gemaakt met, eh, een smaakzin waarmee ze van lekker eten kunnen genieten. Ons zenuwstelsel is beslist zo gemaakt dat we genieten van, weet je, bepaalde soorten aanraking. En ik denk niet aan iets seksueels, maar gewoon, weet je, eh, niet-seksuele aanraking. God heeft ons zenuwstelsel, ons spijsverteringsstelsel en ons voortplantingsstelsel op allerlei manieren zo gemaakt dat Hij, gewoon vanuit de goedheid van Zijn hart, sommige dingen aangenaam voor ons maakte.

16

Lichamelijke verlangens leren beheersen

Die genoegens worden aangeduid als begeerten of verlangens. Het woord ‘begeerte’ is niet altijd een slecht woord, het betekent gewoon een verlangen. De verlangens van het lichaam. Nu zijn de verlangens van het lichaam op zichzelf niet slecht. Eva — eh, er waren andere bomen die goed waren om van te eten, en het was niet verkeerd dat zij daarvan at. Het probleem ontstaat wanneer de begeerte van het lichaam je ertoe brengt iets te doen wat je niet hoort te doen.

Kijk, je lichaam is een lomperik zonder onderscheidingsvermogen. Je lichaam is gewoon, weet je, min of meer het dierlijke deel van je dat verlangens heeft. Als je je lichaam niet laat leiden door je geestelijke kennis van Gods wil en je vlees niet onder de heerschappij van de Geest brengt, dan zal je lichaam die behoeften, die op zichzelf geoorloofd kunnen zijn, gebruiken om er ongeoorloofde dingen mee te doen. Want het lichaam maakt geen onderscheid tussen goed en kwaad. Maar het verstand, de ziel, de geest, dat deel dat door Gods Woord wordt onderwezen, zegt ons: wacht eens even, mijn verlangen om te eten is in deze situatie geoorloofd, maar zou niet geoorloofd zijn in een situatie waarin ik aan het vasten ben, of waarin ik voedsel zou moeten stelen om te eten en zo dit verlangen te bevredigen. En hetzelfde geldt voor het verlangen naar, eh, slaap. Slapen is heel aangenaam. Maar je zou meer kunnen slapen dan je zou moeten. Je zou kunnen slapen wanneer je zou moeten werken. Seks is aangenaam en het is goed, maar het is niet altijd goed. Het is alleen goed onder de juiste omstandigheden, namelijk binnen het huwelijk.

Dus, eh, de begeerten van het vlees zijn op zichzelf niet slecht, maar ze worden een aansporing tot het kwaad wanneer we ze niet beheersen aan de hand van wat we weten dat God gezegd heeft dat we moeten doen. Eva had de begeerte van het vlees. Ze zag dat de boom goed was om van te eten, smakelijk, zo zag hij er waarschijnlijk uit. Daar speelde de begeerte van het vlees een rol, en die beïnvloedde de beslissing die ze nam.

17

Begeerte van de ogen en hoogmoed

De begeerte van de ogen verwijst naar hebzucht, het verlangen om dingen te verwerven die je ziet, dingen die... Het is duidelijk iets anders dan de begeerte van het vlees, dus het heeft geen betrekking op lichamelijke, eh, genoegens. Het heeft betrekking op dingen die we willen, gewoon omdat we ze willen, omdat we het mooi vinden hoe ze eruitzien, of omdat anderen misschien jaloers op ons zijn omdat wij ze hebben. Eh, want, weet je, wat heeft het voor zin om een prachtig uitziende auto of een prachtig uitziend huis te kopen, terwijl iets wat er minder prachtig uitziet net zo functioneel kan zijn? Je kunt er net zo snel mee ergens komen, maar je wilt niet in een lelijke auto rijden. En er zijn auto's die lelijk zijn, en je wilt in een auto rijden waarvan je mooi vindt hoe hij eruitziet. Je wilt niet in een huis wonen waarvan je niet mooi vindt hoe het eruitziet. Een lelijk huis kan de regen net zo goed buiten houden en in de winter de warmte net zo goed binnenhouden.

Maar God heeft ons niet alleen de verlangens van ons vlees gegeven, maar ook waardering voor schoonheid, een esthetisch gevoel dat God Zelf kennelijk ook in Zichzelf heeft, want Hij maakte mooie dingen en Hij vond ze mooi. En dus heeft Hij ons zo gemaakt dat we van mooie en esthetische dingen houden. We houden van... dingen trekken ons alleen al aan door hoe ze eruitzien. Dat is de begeerte van de ogen. En dat zien we terug in Eva's constatering dat de boom een lust was voor het oog. Daar is ook de begeerte van de ogen werkzaam, naast de begeerte van het vlees.

En dan is er wat Johannes de hoogmoed van het leven noemde, die, eh, naar mijn mening verwijst naar een goddeloze ambitie om meer te zijn dan je eigenlijk hoort te zijn, of op zijn minst iets anders dan wat God voor je bedoelt. Het is een eierzuchtig verlangen om jezelf verder te verheffen dan geoorloofd is. En, eh, dat had Eva toen ze zag dat de boom begerenswaardig was om haar wijs te maken. Wijs op een manier die niet, niet juist was. Er is niets mis met wijs zijn, maar de wijsheid die zij zocht, was ongeoorloofde wijsheid. En toch wist ze, voelde ze, dat ze door die wijsheid verheven zou worden. Ze zou, eh, als God zijn. Door die wijsheid zou haar status worden verhoogd.

We zien dus dat ze bezwijkt voor alle dingen die Johannes noemt: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven. En we zullen daar nu niet de tijd voor nemen, maar wanneer je de verzoeking van Jezus in de woestijn bestudeert, zie je dat die drie daar aanwezig waren. En het is niet moeilijk om in die drie verzoeken van Jezus een overeenkomst te vinden met de begeerte van het vlees, de hoogmoed van het leven en de begeerte van de ogen. In zekere zin kregen Jezus en Eva dus allebei, toen zij verzocht werden, met soortgelijke innerlijke driften te maken.

Het verschil is... er is meer dan één verschil, maar één verschil is dat Jezus de verzoeking overwon en er niet voor bezweek, terwijl Eva er wel voor bezweek. Bovendien deed Jezus dat toen Hij uitgehongerd in de woestijn was. Toch overwon Hij de verzoeking. Eva had... had naar alle waarschijnlijkheid kort daarvoor goed gegeten, want ze konden de hele dag eten. En ze had aan niets gebrek. Ze was niet aan het vasten. Ze, ze was in een hof, en toch was dat niet goed genoeg voor haar.

18

Verwend raken door overvloed

En daar moeten we voorzichtig mee zijn, want wij kunnen ook zo zijn. We raken verwend. We ra... we raakten... we raken ervan overtuigd dat we, omdat ons veel gegeven is, nu eenmaal veel verdienen, en misschien zelfs meer verdienen dan we hebben. Eh, ik, ik zal niet de tijd nemen om...

Ik zal niet de tijd nemen om dit al te uitvoerig te illustreren, want onze tijd is zo goed als voorbij. Maar waar het hier om gaat, is dat wanneer God ons veel geeft, dit ons soms verwent, in plaats van ons tevreden en voldaan te maken, zoals het zou moeten. Het is goed om af en toe van bepaalde dingen verstoken te zijn, want dan dringt het tot ons door dat wij niet de heren van het universum zijn. Er zijn dingen die we wel en dingen die we niet kunnen hebben, dingen die we wel en dingen die we niet kunnen doen.

Maar wanneer een kind wordt opgevoed door ouders die het voortdurend zijn zin geven, die nooit nee zeggen en het alles geven wat het wil, en het zijn rijke ouders, dus ze— ze sparen kosten noch moeite voor het kind, dan denken ze dat ze goeddoen aan het kind. Ze maken van dat kind een verwend nest. En dat kind— ik weet het, omdat ik

een tijdlang bij zo iemand heb— heb gewoond, toen die volwassen was— maar, eh, dat kind groeit op met het idee dat het alles moet krijgen wat het wil, wanneer het dat wil. En dat is niet goed voor een kind.

In de eerste plaats zal de wereld het hem niet geven. Het is een goede manier om een kind het grootste deel van zijn leven ongelukkig te maken. Je probeert het als kind gelukkig te maken, maar je doet dat op de verkeerde manier. Dan zul je het voor de rest van zijn leven ongelukkig maken, omdat het het ouderlijk huis zal verlaten met het idee: wat ik ook wil, ik behoor het te krijgen. En het zal merken dat de wereld het daar niet mee eens is. De wereld zal het niet behandelen zoals zijn ouders het behandelen. De wereld houdt niet van het kind zoals de ouders denken dat zij ervan houden. En daarom onthoudt de wereld het bepaalde dingen, want zo is de werkelijkheid. En het kind heeft geen enkel vermogen om dat te waarderen.

Wanneer je verwend bent, is de definitie van verwend zijn volgens mij dat je niet in staat bent dankbaar te zijn. Want welke vriendelijke daad iemand ook voor je doet of wat iemand je ook geeft, je bent niet in staat dankbaar te zijn, omdat je gewoon denkt dat je het verdient. Weet je, je bent er zo aan gewend dat je denkt dat je er recht op hebt. En Eva had zoveel gekregen dat ze blijkbaar dacht dat ze alles verdiende wat ze maar wilde. En ik ga haar niet de schuld geven. Haar man deed hetzelfde.

19

Adams aanwezigheid en verantwoordelijkheid

Aan het eind van vers 6 staat:

En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begerenswaardig was om er verstandig door te worden; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan.

GENESIS 3:6

En de mededeling dat haar man bij haar was, heeft velen doen geloven dat Adam tijdens deze hele verzoeking pal naast haar stond. Nu is het misschien niet de bedoeling dat we het zo opvatten. Het kan eenvoudigweg betekenen dat hij bij haar was, weet je, in de hof. Hij was— hij deelde dezelfde hof met haar, hij deelde hetzelfde thuis met haar, en zij gaf het aan hem. Maar, eh, maar oppervlakkig gezien klinkt het wel een beetje alsof er staat dat hij daar bij de boom stond terwijl de slang dit allemaal zei.

Als dat waar is, heeft hij zijn plichten beslist verzaakt en had hij moeten ingrijpen en voorkomen dat dit gebeurde. Adam zou beslist degene zijn die— hij zou beslist de meeste schuld dragen als hij dit allemaal zag gebeuren, terwijl hij zijn vrouw behoorde te beschermen, en dat niet deed. Maar Adam en Eva aten allebei.

Nu vertelt Paulus ons later, in 1 Timotheus hoofdstuk 2, dat de vrouw at omdat ze misleid was, maar hij zegt dat de man niet misleid was. Welnu, Eva getuigde later inderdaad dat zij misleid was. Toen God haar ermee confronteerde, zei ze:

En de HEERE God zei tegen de vrouw: Wat hebt u daar gedaan!
En de vrouw zei: De slang heeft mij bedrogen en ik heb
ervan gegeten.

GENESIS 3:13

God beschuldigde haar er niet van dat ze loog. Ze was misleid. De slang misleidt de hele wereld. Maar Paulus vertelt ons dat Adam niet misleid was. Dat is interessant, want ik bedoel, hij moet op zijn minst enigszins misleid zijn geweest, maar niet in dezelfde zin.

20

Zonde berust altijd op misleiding

Niemand zondigt tenzij hij misleid is. Dat wil ik je gewoon meegeven. Weet je waarom? Omdat je het anders niet zou doen. Je zou nooit aan verzoeking toegeven als je alles zag zoals het werkelijk, werkelijk is. Wanneer je verzocht wordt en zondigt, komt dat doordat je je waarden niet scherp ziet. Je negeert de gevolgen van je daden die verderop liggen. Je— je overtuigt jezelf ervan dat wat je door de zonde zult

verkrijgen, aan genot zwaarder zal wegen dan de spijt die je later zult hebben. Je zou nooit zondigen als je op dat moment niet over sommige van deze dingen misleid was. Want al die dingen zijn onwaar.

Je zult nooit meer van je zonde genieten dan je er uiteindelijk spijt van zult hebben. Je zult nooit zondigen wanneer je je waarden juist ziet. Wanneer je zondigt, zie je je waarden niet scherp. Adam was dus, net als iedereen die ooit gezondigd heeft, misleid. Maar ik denk dat Paulus zegt dat hij niet—

misleid door de woorden van de slang, zoals Eva dat wel was. Adam heeft hier beslist een paar verkeerde inschattingen gemaakt, anders zou hij er niet van gegeten hebben. Maar hij werd niet— hij nam, anders dan de vrouw, wat de slang zei niet voor waar aan. En daarom, daarom dacht de vrouw dat God hun iets onthield. De vrouw dacht dat Gods bedoelingen met haar niet zo vriendelijk waren en dat Hij probeerde iets bij hen weg te houden wat beter voor hen zou zijn. De duivel trekt daarmee in wezen Gods karakter in twijfel: God onthoudt je iets wat goed voor je is. En daarin vergiste ze zich.

En dat is de fout die velen van ons maken wanneer we verzocht worden. Want wanneer je iets wilt en God zegt dat je het niet mag hebben, is de verleiding om te denken: ja, maar dat zal me gelukkig maken, dat zal mijn leven verrijken. Mijn leven zal beter zijn als ik dat heb. Dit is iets goeds voor mij. Maar de Schrift zegt:

Want God, de HEERE, is een zon en een schild, de HEERE zal genade en eer geven, Hij zal het goede niet onthouden aan hen die in oprechtheid hun weg gaan.

PSALMEN 84:12

En in de Psalmen staat:

Jonge leeuwen lijden armoede en honger, maar wie de HEERE zoeken, hebben geen gebrek aan enig goed.

PSALMEN 34:11

Dus tweemaal staat in de Psalmen dat God ons niets goeds zal onthouden. Zijn er dingen die God ons heeft onthouden? Ja, er zijn inderdaad dingen die Hij ons heeft onthouden, maar geen goede dingen. De dingen die Hij heeft onthouden, zijn niet goed

voor ons.

We worden misleid wanneer we denken dat dat niet waar is. We denken: God heeft gezegd dat ik het niet mag hebben, maar Hij moet gewoon proberen mij iets te onthouden, want ik denk echt dat ik daarvan zou genieten. Ik denk echt dat het goed voor mij is. Ik denk echt dat ik dat zou moeten hebben. En je zult alleen zondigen als je zo denkt, en dat is misleiding.

Maar zij dacht dat, weet je, doordat de vijand haar dat rechtstreeks suggereerde. God onthoudt je iets. Jij denkt dat God zegt dat het slecht voor je is, maar ik zeg dat het goed voor je is. God houdt iets goeds bij je vandaan waar jij baat bij zou hebben. En dat geloofde ze. Dat is misleiding.

21

Adam kiest zijn vrouw boven God

Adam werd daardoor niet misleid. Ons wordt niet precies verteld wat er in Adam omging, maar we moeten wel aannemen dat Adam, toen Eva eenmaal gevallen was, toen Eva eenmaal gezondigd had, beter besepte wat hier gebeurde en moet hebben geweten dat hij zojuist zijn partner voor de eeuwigheid had verloren, tenzij hij met haar meeging.

In zekere zin denk ik dat Adam koos tussen God en de vrouw, zoals mannen soms doen. Bepaalde keuzes die mannen maken bij het aangaan van een huwelijk, of trouwens ook vrouwen, komen erop neer dat ze een man of een vrouw verafgoden boven wat God zegt. Wanneer je bijvoorbeeld met een niet-christen trouwt, zegt de Bijbel:

Vorm geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeenschappelijk met wetteloosheid, en welke gemeenschap is er tussen licht en duisternis?

2 KORINTHE 6:14

Maar mijn leven zou zoveel mooier zijn als ik dat wel deed. God zegt:
doe het niet.

Hij onthoudt je niet iets goeds. Hij houdt iets bij je vandaan wat niet goed voor je is.

Maar het lijkt erop dat Adam moest kiezen tussen zijn vrouw en God. Hij kon voor eeuwig rechtvaardig met God leven, en wie weet, misschien zou God een andere vrouw voor hem hebben gemaakt. Of hij kon zeggen: ik wil deze vrouw, zelfs als ik daarvoor God moet prijsgeven. Dus ging hij met haar mee, tegen God in. Dat is wat ik ervan kan maken. Als hij niet misleid werd zoals zij, zoals Paulus zegt, dan moet hij zo gedacht hebben.

En je herinnert je dat Jezus zei:

Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waard; en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waard.

MATTHEÛS 10:37

En Adam liet zien dat hij God niet waardig was. Ook hij doorstond deze beproeving niet. Zij faalde als eerste, maar toen was zijn beproeving: wie stel je op de eerste plaats, je vrouw of je God? En hij stelde de vrouw op de eerste plaats, en daar begonnen de problemen.

We stoppen hier. Morgen gaan we verder bij vers 8. We zullen het dan ook hebben over dat naakte in vers 7, dus daar praten we dan over.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Genesis 3:1
- Genesis 3
- Mattheüs 12:26
- Mattheüs 16:23
- Openbaring 12:7-8
- Openbaring 12:9
- 2 Korinthe 11:3
- Genesis 3:15
- Genesis 3:14

- Genesis 3:2-3
- Genesis 2:17
- Efeze 5:18
- Jeremia 17:21-22
- Genesis 3:5
- Genesis 3:22
- Genesis 3:6
- 1 Johannes 2:15-17
- Genesis 1:28
- Genesis 3:13
- Psalmen 84:12
- Psalmen 34:11
- 2 Korinthe 6:14
- Mattheüs 10:37

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.